

SIUMUT
INATSISARTUT

06. juli 2015

I medfør af § 37 stk. 1 i forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Hvad er Naalakkersuisuts planer for liberalisering af internet, både kabel og trådløs, herunder hvilke byer skal private aktører operere i eller vil det fri valg for de private aktører at vælge hvilke byer de vil konkurrere i?**
- 2. Er det korrekt at telemarkedet i Grønland er indrettet således at bredbåndsmarkedet (adsl mv) subsidieres med indtægter fra mobilmarkedet, fordi bredbåndsmarkedet er underskudsgivende?**
- 3. Hvis svaret på spørgsmål 2 er ja, har Naalakkersuisut så i praksis valgt at liberalisere et internetmarked, som er afhængig af subsidier fra mobilmarkedet? Dvs. man liberaliserer et produkt/tjeneste (bredbånd/adsl mv) der er underskudsgivende?**
- 4. Hvis svaret på spørgsmål 2 er ja, har Naalakkersuisut lavet en tidssvarende vurdering/analyse af konsekvenserne for borgerne, og Telepost A/S med liberaliseringen af bredbåndsmarkedet og senere mobilmarkedet når det vil betyde, at mobil ikke vil være i stand til at genere en indtjening der gør, at det kan fortsætte med at subsidiere det faste bredbåndsmarked i fremtiden, vil det have den konsekvens at bredbånd/internettet vil blive meget dyrere, især for de mindre byer og yderdistrikter?**
- 5. Hvis svaret på spørgsmål 2 er ja, må det vel betyde i et liberalt marked, at mobilmarkedet ikke længere kan subsidiere bredbåndsmarkedet (adsl mv) og priserne skal være kost ægte. Hvilke konsekvenser vil det så have for samfundet, borgerne og priserne på bredbånd/internet og mobil?**
- 6. Vil en privat aktør eksempelvis kunne vælge at operere kun i Nuuk, mens det samfundsejede teleselskab Telepost Greenland A/S skal operere i hele landet, dvs. fra Qaanaaq og bygder i nord til Nanortalik og bygder i syd samt de Østgrønlandske byer og bygder?**
- 7. Når/hvis tele området liberaliseres helt, hvordan skal internetpriser fastsættes, i henholdsvis de byer der er konkurrence på og de byer og bygder der ikke er konkurrenceprægede?**
- 8. Naalakkersuisut bede s oplyse om Telepost Greenland A/S har overskud på følgende handelsvarer adsl og mpls baseret internettjeneste i henholdsvis søkabelbyerne, radiokæde- byer og bygder samt satellitbyerne.**
- 9. Har Naalakkersuisut en tidssvarende analyse der viser om hvad der vil ske med telemarkedet som det er i dag, når/hvis markedet er liberaliseret?**

10. Hvis svaret på spørgsmål 9 er ja, hvad er prognosen, herunder om alle byer og bygder vil få billigere internet eller dyrere internet?
11. Ift. liberalisering er det Naalakkersuisuts politik, at teleudstyr skal drives og ejes af Telepost Greenland A/S, mens de tilhørende tjenester/handelsvarer, såsom adsl og mpls internet, skal liberaliseres. Har Naalakkersuisut en analyse der viser hvordan denne ordning vil påvirke markedet, herunder de større og mindre byers, bygdernes samt yderdistrikternes priser på teletjenester og fremtidig investeringsbehov?
12. Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur Knud Kristiansen lovede i en debat på KNR TV april 2015 i "Qulaarjaa" om teleområdet liberalisering, at, før mobiltelefoni området bliver liberaliseret vil der blive udført en analyse. Er dette arbejde igangsat?
  - a. I så fald, hvornår er analysen klar?
  - b. I så fald analysen ikke er påbegyndt, hvornår regner Naalakkersuisut med at påbegynde analysen og hvornår regner Naalakkersuisut med, at den er færdig?
13. I såfald svaret på 9 er nej, hvordan ved Naalakkersuisut adsl og mpls internettjenester vil blive billigere og bedre i henholdsvis søkabelbyerne, radiokædebyerne samt satellitbyerne?
14. Hvis både internettjenester og mobiltelefonitjenester bliver liberaliseret, har Naalakkersuisut en analyse der viser hvordan dette vil påvirke Telepost Greenlands planlagte investering, og forlængelse af søkablet til Aasiaat, samt udvidelse og opgradering af radiokædestationerne i udvalgte byer som skal lånefinansieres?
15. Såfremt svaret på spg. 14 er ja, hvilke konsekvenser kan dette have på lånemarkedets villighed til at finansiere de planlagte udvidelser?
  - a. Har man bl.a. lave en fremadrettet analyse på 5-10 år mht. de investeringsbehov Telepost Greenland har i Grønland,
  - b. nødvendige investeringer som kommer som et resultat af stigende trafik <http://aqa.gl/da/Oms/Presserum/Nyheder/2015/Brug-af-Internet-vokser-kraftigt> ,
  - c. ændrede forbrugsmønstre blandt kunderne og forældede teknologier TelePost Greenlands netværk og/eller slidte udstyr der skal udskiftes.
16. Såfremt svaret på 14 er nej, hvilke konsekvenser kan dette have på lånemarkedets villighed til at finansiere de planlagte udvidelser?
17. F.eks., vil en fuld liberalisering på telemarkedet påvirke Telepost Greenlands overskud negativt?

a. I så fald, hvordan skal de manglende indtægter på finansloven, der kommer fra udbyttet af Telepost Greenlands overskud dækkes?

b. Hvordan skal fremtidig investeringer i udvidelser, vedligeholdelse og udskiftning af forældet teknologi finansieres?

18. Er det korrekt, at nuværende liberalisering af internettjenester og mobil er baseret på en ca. 15 år gammel rapport? Dvs. før der var søkabel til Grønland, Netflix, 4G og andre tjenester og forhold, som i sagens natur ikke er medtaget i analysen?

(Medlem af Inatsisartut Jens-Erik Kirkegaard, Siumut)

Begrundelse:

Min holdning er, at beslutninger skal træffes på oplyst grundlag, hver gang dette er muligt.

Jeg konstaterer, at, på nuværende tidspunkt er det uklart hvad det er forbrugerne vil få i et liberaliseret telemarked.

Hvis man ser på telepriserne på Grønland ser det ud som om der er masser af krydssubsidiering imellem tjenesterne/handelsvarerne og inden for landets grænser.

Historisk set har man vi i Grønland haft og har stadig solidariske priser og man har valgt, når det er samme teknologi, at folk som bor i yderdistrikter og bygder ikke skal betale forholdsvis mere end dem som bor i de store byer med en veludbygget infrastruktur. For at sige det meget enkelt, så har solidaritetens interesser vejet tungt i Grønland, hvilket er årsagen til at borgere i yderdistrikter også har adgang til rigtig meget og rigtig god infrastruktur.

Det ser ud som om myndighederne, Naalakkersuisut, har valgt ikke at gøre det, som er et minimumskrav i andre lande; nemlig at lave nogle beregninger og analyser der viser hvad den nye og ændrede regulering af telemarkedet kan have af konsekvenser for solidaritetsprincippet og for borgerne. I praksis ser det ud som om det er vigtigere at liberalisere end at debattere og analysere hvilke konsekvenser lavere profitabilitet i Telepost Greenland A/S og stop af krydssubsidiering kan få for Grønland, ligeledes for det grønlandske samfund og solidaritetsprincippet.

Ligeledes må det siges, at forventningerne hos visse politikere og en del forbrugere ikke er til at tage fejl af, godt hjulpet af mediernes overskrifter, om at billigere internet er på vej. Hvilket selvfølgelig også kan være tilfældet i visse byer, i starten. Men uden beregninger og analyser er det gætterier, fordi beslutninger tilsyneladende ikke træffes på oplyst grundlag.

Jeg finder det bekymrende, at forbrugerne ikke har klare forklaringer skrevet ud fra beregninger eller analyser der viser hvad man kan forvente, på kort og længere sigt. Er der udsigt til dyrere internet? Som det ser ud nu, kan vi desværre ikke sandsynliggøre hvad det er vi vil få.

Skal vi ikke spørge os selv; *er det overhovedet realistisk med et liberalt telemarked i et land som Grønland? Narrer vi ikke bare os selv, når vi tror der er plads til et liberalt telemarked med en befolkning på 56.000 mennesker, og endnu færre forbrugere, der er spredt på et område der svarer til afstanden fra Skagen til Nordafrika?*

Vi ved også, at liberalisering af telemarkedet skal baseres på kostægte priser, så man kan forsøge at opnå lige muligheder for alle aktører i et liberalt telemarked.

Hvorfor stille ovenstående spørgsmål nu?

Fordi:

For det første fordi: vi ved, at teleinfrastrukturen i dag er opbygget med et solidarisk prismønster som grundlag med ikke kostægte priser. dvs. vi er allesammen med til at bidrage til, at mobil og internettjenester fra Qanaaq i nord til Nanortalik i syd.

Tænk hvis disse områder, eller mange andre områder, skulle være til kostægte priser, vil det så blive billigere eller dyrere, når solidaritetsprincippet bliver ophævet? Vi har ikke svaret.

Det er uklart hvad samfundet dermed forbrugerne, ender med at få; på kort og langt sigt; er det dårligere service til dyrere priser? Eller er det servicekontrakter på de underskudsgivende ruter a-la Air Greenland og yderdistrikter. Så er næste spørgsmål i så fald; er der plads på finansloven til servicekontrakter på teleområdet? Risikerer vi at gå fra et teleområde der giver udbytte til landskassen til et område der skal understøttes via servicekontrakter?

Der er mange uafklarede spørgsmål, derfor er det vigtigt at beslutninger træffes på et oplyst grundlag, fordi det vil være noget nær umuligt at rulle et liberalt telemarked tilbage, i så fald vil private aktører højst sandsynligt kræve en eller anden form for kompensation i million klassen ellers risikerer Selvstyret en retssag.

Tænk, måske er der i et land som Grønland bare nogle områder der ikke kan liberaliseres, men hvor der er naturlige monopoler, for at det hele skal/kan hænge sammen.

Jeg ønsker mine spørgsmål besvares indenfor 10 arbejdsdage.